Omtzigtdebat ging niet om moraal, maar om macht

Posted on 10 april 2021 by Paul Verburgt

Het kan zijn dat het de dames en heren in Den Haag even is ontschoten, maar nog steeds zit ons land midden in de grootste crisis van na de oorlog. Corona *is* niet weg.

Duizenden en nog eens duizenden ondernemers staan op omvallen, scholen gaan open en dicht als hekjes in een supermarkt, mensen zitten min of meer opgesloten thuis en jongeren worden gek van eenzaamheid en eentonigheid. En dan hebben we het nog niet over de druk op de zorg.

De enige uitweg uit deze ellende is zo veel en zo snel mogelijk vaccineren, maar (ook) op dit punt stapelt het kabinet blunder op blunder, uiteraard niet dan na eerst de burgers weer de schuld te hebben gegeven.

Obligate behendigheidswedstrijdjes

Maar corona was geen topic tijdens de verkiezingscampagne. Politieke partijen die

een kans hoopten te maken op een plekje in het nieuwe kabinet, maakten het elkaar en vooral Rutte niet moeilijk en hielden het prettig. Er waren wat obligate behendigheidswedstrijdjes – ook wel verkiezingsdebatten genoemd – , de lijsttrekker van D66 was elke avond op tv en verder ging het vooral om persoonlijke dingetjes van het niveau 'is Jesse moe?' en 'is die jurk niet erg duur?'

Rutte opperde nog om als eerste daad in de formatie een 'coronaherstelplan' op te stellen, maar dat werd weggewuifd en dus zette men zich na 17 maart doodgemoedereerd aan een formatieproces dat naar ieders verwachting lang zou gaan duren.

Maakt niet uit joh, de coronacrisis is in veilige handen bij onze Hugo die deze pandemie 'voor geen prijs had willen missen'.

Alle coalitiepartijen waren ongeloofwaardig

Drie weken later is de vorming van een nieuw kabinet in de kiem gesmoord en moet een representant van een ver verleden (toen alles kennelijk nog okidoki was) de boel lostrekken.

Natuurlijk was het verweer van Rutte zwak en ongeloofwaardig en natuurlijk is door hem minstens de schijn gewekt dat hij Omtzigt uit de buurt wilde hebben, maar de heilige verontwaardiging van de andere coalitiepartijen is evenmin geloofwaardig.

Hoekstra zal vast nog wel een 'actieve herinnering' hebben aan het kabinetsberaad waarin hij vrolijk meedacht over het temperen van zijn nu zo dierbare *running mate* Omtzigt. Kaag is evenmin brandschoon: het selectieve geheugen van haar partijgenoot Ollongren liet ze in haar tirades onvermeld.

Voor alle drie, dus ook voor de opeens zo ethische Segers, geldt dat ze vier jaar lang innig deelnamen aan een kabinet dat de burger op zijn best als een hinderpaal zag en dat de samenleving beleid door de keel wrong dat nauwelijks op een democratische legitimatie kon rekenen.

Ze deden mee, jaar na jaar

Ze kunnen nu wel hooghartig Rutte de les lezen, ze waren erbij en deden mee, jaar na jaar. 'Verkennersgate' past inderdaad in een patroon, om Kaag te citeren, maar dat patroon was hun eigen kabinet.

De actie tegen Rutte heeft dan ook niets te maken met het zuivere geweten van Hoekstra, Kaag en Segers. Ieder heeft een motief: Hoekstra het overeind houden van het CDA, Kaag het Torentje en Segers zijn angst om niet mee te tellen. En alle drie wellicht het knagende gevoel geen vat te hebben op overlevingskunstenaar Rutte.

Het hoefde niet al te openlijk, want men kon zich hullen in een serene dekmantel. Hoekstra had zijn collegialiteit, Kaag haar nieuwe leiderschap en Segers zijn Bijbelse ponteneur.

Niks moraliteit, het is gewoon een 'afrekening in het milieu'.

De barre terugtocht van Kaag

We zullen zien hoe het verder loopt. Al met al staan Rutte en Hoekstra er het beste voor. Rutte kan rustig afwachten in de wetenschap dat de VVD onmisbaar is. En Hoekstra kan zich terugtrekken in de oppositie en dat chic presenteren als het nemen van de consequentie van verloren verkiezingen.

Kaag zit met de problemen en het is haar van harte gegund. Haar aanval op Rutte was niets anders dan een verbeten poging alsnog het premierschap in handen te krijgen. Want zo doet mevrouw dat kennelijk: als het niet via verkiezingen kan, dan maar achteraf met een motie van afkeuring. Nieuw leiderschap, god verhoede dat iemand het overneemt.

Nu dat is mislukt, gaan we haar barre terugtocht meemaken. Met veel gratuite gepalaver over inhoud, vertrekpunten en nieuwe cultuur. Hoe langer het duurt, hoe meer Kaag te kijk zal komen te staan als een partijleider die het oude leiderschap verpersoonlijkt.

Er zijn insiders en toeschouwers in Den Haag die dit allemaal machtig interessant vinden. Ik vind het stuitend.

Het had om de coronacrisis en herstel van de economie moeten gaan

Maanden lang nog, wellicht tot diep in de herfst en als tot verkiezingen wordt

besloten nog langer, zal Nederland het moeten doen met een demissionair kabinet dat intern op voet van oorlog leeft en maar één ding wil: ophouden te bestaan.

Willens en wetens hebben Kaag c.s. de verhoudingen kapot gemaakt. Niet vanwege 'de inhoud' of de moraal, maar om de macht. Terwijl het om de coronacrisis en het herstel van de economie zou moeten gaan.

Extra stuitend vind ik dat de corona-crisis nu opeens als argument wordt opgevoerd om weer toenadering tot elkaar te zoeken.

Je moet maar durven.